

ILSBO KOMMUN

Register till innehållsförteckningar över arkivförteckningar

Från 1952 gick Ilsbo kommun samman med Harmångers och Jättendals kommuner i Harmångers kommun.

Nummer Arkivets namn

- 1 Arbetarsmåbruksnämnden / Egnahemskommittén
- 2 Arbetslöshetskommittén / Arbetslöshetsnämnden
Arbetslöshetsnämnden
Arbetsnämnden
- 3 Barnavårdsnämnden
- 4 Brandstyrelsen
- 5 Byggnadsnämnden
- 6 Civilförvarnsnämnden
Egnahemskommittén
- 7 Familjebidragsnämnden
- 8 Fattigvårdsstyrelsen / Fattigvårdsnämnden
- 9 Hälsovårdsnämnden
- 10 Hästuttagningnämnden
- 11 Inkvarteringsnämnden
- 12 Kommunalnämnden
- 13 Kommunalstämman
- 14 Kristidsnämnden
- 15 Livsmedelsnämnden
- 16 Nykterhetsnämnden
- 17 Odlingnämnden
- 18 Pensionsnämnden
- 19 Skogsaccisfonden
- 20 Skogsvårdskommittén
- 21 Skolrådet
Småbrukarnämnden

Anmärkning

se Arbetslöshetskommittén
se Arbetslöshetsnämnden

se Arbetarsmåbruksnämnden

se Hälsovårdsnämnden

- 22 Valnämnden
- 23 Överförmyndaren

ILSBO KOMMUN**Arbetarsmåbruksnämnden / Egnahemskommittén****Historik**

1933 instiftades Statens arbetarsmåbrukslånefond vilken avsåg att underlätta bildandet av stödjordbruk med bostäder för säsongarbete "i så svag ekonomisk ställning att bistånd enligt reglerna för egnahemsverksamheten inte är tillräcklig". Det var främst skogs- och flottningsarbete som kom i åtnjutande av lånen, och avsikten var att försöka lätta kommunernas arbetslöshetsproblem under 1930-talet. Småbrukens storlek varierade efter jordmån och läge, men i allmänhet ansågs 2 ha odlingsmark tillräcklig. En särskild nämnd inom kommunen skötte låneverksamheten med statsbidrag. Maxbeloppet var till en början 6 000 kronor. Bostadshusens bottenyta fick inte överstiga 45 kvadratmeter. Typritningar för både boningshus och ladugårdar utarbetades. Ilsbo Kommunalstämma beslöt 24/9 1933 att ej tillsätta särskild Arbetarsmåbruksnämnd utan Kommunalnämnden skulle utgöra sådan nämnd. Ilsbo Kommunalstämma beslöt 27/10 1940 att Arbetarsmåbruksnämnden härnäst skulle benämnas Egnahemskommittén.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1940-1943	1	
Låneliggare	D 1	1934-1969	1	
Korrespondens	E 1	1934-1969	1	
Huvudböcker	G 1	1934-1950	1	1941 saknas
Kassaböcker	G 2	1934-1951	1	

ILSBO KOMMUN**Arbetslöshetskommittén / Arbetslöshetsnämnden****Historik**

Efter första världskrigets utbrott 1914 organiserades understödsverksamhet till arbetslösa av Statens arbetslöshetskommission. På lokal nivå skulle utbetalningen av statsbidrag till den arbetslöse skötas av en Arbetslöshets- och hjälpkommitté i den kommun där sökanden var bosatt. Om denna kommitté inte fanns inom kommunen skulle ansökan behandlas av Kommunalnämnden.

Kommittéernas verksamhet reglerades mer, nu under namnet Arbetslöshetskommitté, genom kungörelsen om statsbidrag till arbetslöshets hjälp 1922. Införandet av kommittéerna var fortfarande inte obligatorisk, utan kommunerna hade rätt att överlåta verksamheten till annan myndighet inom kommunen.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 21/8 1921 att inte tillsätta särskild Arbetslöshets- och hjälpkommitté utan Kommunalnämnden skulle utgöra sådan.

Den 1 juli 1944 ersattes Arbetslöshetskommittéerna av Arbetslöshetsnämnder i varje kommun. Nämnden skulle främja och vidta åtgärder för att förhindra arbetslöshet. Om inte kommunen valde att utse särskild Arbetslöshetsnämnd skulle Kommunalnämnden ha Arbetslöshetsnämndens funktioner.

Ilsbo Kommunalstämma valde 10/12 1944 ordförande och dennes ersättare i Arbetslöshetsnämnden och 25/3 1945 tre ledamöter i nämnden. Vid några kommande val av nämnden kallades den Arbetsnämnden.

Arkivseriens namn

Korrespondens
Samlingsvolym
Huvudböcker

Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
E 1	1934-1936	1	se även F 1 : 1
F 1	1934-1936	1	korrespondens, verifikationer
G 1	1934-1936	1	

Kassaböcker
Verifikationer

G 2   1934-1936   1
G 3   1934-1936

se F 1 : 1

ILSBO KOMMUN
Barnavårdsnämnden

Historik

Enligt "Lagen angående uppfostran åt vanartade oci i sedligt afseende försummade barn" 1902 skulle det från 1903 finnas en Barnavårdsnämnd inom varje skoldistrikt. Den Barnavårdsnämnd som inrättades 1903 var ett kyrkokommunalt organ.

Först när 1924 års lag om samhällets barnavård trädde i kraft 1926 blev Barnavårdsnämnder obligatoriska i samtliga borgerliga kommuner.

Barnavårdsnämnden skulle enligt nämnda lag noga följa förhållandena inom kommunen avseende barns vård och uppfostran, och om så behövdes hjälpa misshandlade eller vanvårdade barn om dessa riskerade liv, hälsa eller att bli vanartade samt även verka för att förbättra barn- och ungdomsvården. Nämnden var sammansatt av en representant för Fattigvårdsstyrelsen, en präst, en lärare eller lärarinna, minst två "för nit och intresse för barn- och ungdomsfrågor kända män eller kvinnor" samt, om det fanns inom kommunen, en läkare.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 25/3 1925 att tillsätta särskild Barnavårdsnämnd och 12/7 1925 utsåg Kommunalstämman fem ledamöter.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1926-1951	1	
Diarier: Mödrahjälpsärenden	C 1	1942-1951	2	här även kassaböcker
Diarier: Bidragsförskott	C 2	1938-1951	2	här även ansökningsbok
Förteckningar över barn	D 1	1926-1951	2	
Förteckningar över barnavårdsmannaskap	D 2	1918-1951	5	

Korrespondens
Huvudböcker
Kassaböcker

E 1   1927-1951   1
G 1   1926-1951   1
G 2   1927-1951   4

se även C 1

ILSBO KOMMUN
Brandstyrelsen**Historik**

Från 1924 skulle brandskyddet i landskommuner i första hand skötas av Kommunalnämnden, men kommunen fick om den fann det skäligt tillsätta en särskild Brandstyrelse.

Från 1944 gällde Brandlagen och Brandstadgan och i och med detta blev brandförsvar obligatoriskt i varje kommun. Brandstyrelse blev emellertid inte obligatorisk, utan det var upp till Kommunalfullmäktige eller Kommunalstämma att utse lämplig förvaltningsmyndighet.

Vid sammanträde 5/5 1946 med intresserade för bildande av frivillig brandkår beslöts att bilda en sådan. Protokoll från denna 1941-1943 finns sambundna med protokoll från Kommunalnämnden (se A 1:2). Ilsbo Kommunalstämma beslöt 30/3 1947 att anta en brandordning. Protokoll från Brandstyrelsen 1950-1951 finns också sambundna med protokoll från Kommunalnämnden (se A 1:2). Det framgår inte av något protokoll när Brandstyrelse tillsattes.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

Protokoll

A 1

1950-1951

sambundna med Kommunalnämndens protokoll, se A 1:2

ILSBO KOMMUN
Byggnadsnämnden**Historik**

På landsbygden, där byggnadsplan eller utomplanebestämmelser fastställts, skulle tillsynen över byggandet från 1932 skötas av en Byggnadsnämnd. Den landskommunala Byggnadsnämnden skulle bestå av tre ledamöter, varav en utsågs av Länsstyrelsen och de övriga två av Kommunalfullmäktige eller Kommunalstämman. I vissa fall kunde Länsstyrelsen efter att ha hört med Kommunalfullmäktige eller Kommunalstämman utse en särskild person (bostadsinspektör) i stället för en Byggnadsnämnd.

Enligt den efterföljande stadgan till 1947 års Byggnadslag skulle det från 1948 finnas en Byggnadsnämnd i varje kommun. I landskommunerna skulle nämnden bestå av tre ledamöter, en utsedd av Länsstyrelsen och de andra två av Kommunalfullmäktige eller Kommunalstämman. Ilsbo Kommunalstämman beslöt 14/12 1947 att hos länsstyrelsen begära att Kommunalnämnden skulle utgöra Byggnadsnämnd.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN
Civilförsvarsnämnden**Historik**

Med 1944 års civilförsvarslag ersattes de år 1937 införda luftskyddsområdena. Kommunerna skulle enligt den nya lagen bland annat svara för skyddsrum och underhålla reservanordningar för vatten, gas, el mm.

För att utföra dessa åligganden skulle varje kommun ha en Civilförsvarsnämnd. I kommuner med färre än 3000 invånare kunde dock Drätselkammare eller Kommunalnämnd utgöra Civilförsvarsnämnd.

Ilsbo Kommunalstämma tillsatte 10/12 1944 en särskild Civilförsvarsnämnd med tre ledamöter.

Från 1 juli 1949 kunde Drätselkammare eller Kommunalnämnd utgöra Civilförsvarsnämnd i samtliga kommuner.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN
Familjebidragsnämnden

Historik

Enligt förordning 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring skulle bidragsverksamheten skötas av kommunala Familjebidragsnämnder. Dessa nämnder infördes under våren 1940 och utsågs av kommunen och skulle bestå av mellan tre och fem ledamöter. Bland ledamöterna valde nämnden själv sin ordförande. Om kommunen inte ville inrätta särskild Familjebidragsnämnd kunde den låta annan kommunal myndighet sköta verksamheten.

Under kriget hade Familjebidragsnämnderna även en del andra uppgifter vid sidan om stödet till de värnpliktigas familjer. Bland annat behandlades frågor om hemortslön, värnpliktslån och speciella stöd ur olika fonder.

Ilsbo Kommunalstämma tillsatte 21/4 1940 en Familjebidragsnämnd tre ledamöter.

Den ursprungliga förordningen från 1940 ersattes 1942 och 1946.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1940-1951	1	
Dagböcker i familjebidragsärenden	C 1	1944-1951	1	
Kassaböcker	G 1	1940-1951	2	

ILSBO KOMMUN**Fattigvårdsstyrelsen / Fattigvårdsnämnden****Historik**

Enligt 1847 års fattigvårdsförordning skulle varje socken eller stad utgöra ett fattigvårdssamhälle och i varje sådant skulle finnas en Fattigvårdsstyrelse för att förvalta fattigvården. Fattigvårdsstyrelser fanns med andra ord innan kommunerna. När kommunerna infördes 1863 gällde 1853 års fattigvårdsförordning. Enligt både 1847 och 1853 års förordningar kunde flera socknar bilda ett fattigvårdssamhälle. Detta ändrades genom 1871 års förordning. Varje socken, stad eller köping skulle härfter utgöra ett fattigvårdssamhälle. Fattigvårdssamhällets beslutanderätt var förbehållen Kommunalstämman eller Kommunalfullmäktige. För verkställigheten skulle det i varje fattigvårdssamhälle finnas en Fattigvårdsstyrelse. I landskommunerna kunde dock Kommunalnämnden handha Fattigvårdsstyrelsens uppgifter. I de fall särskild Fattigvårdsstyrelse utsågs skulle denna bestå av minst tre ledamöter i landskommun. Kyrkoherden hade rätt att delta i överläggningarna utan att vara vald. Fattigvårdsstyrelsen skulle enligt 1871 års förordning noga göra sig underrättad om den bidragssökandens levnadsförhållanden och behov.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 25/10 1914 att slå samman Fattigvårdsstyrelsen med Kommunalnämnden från 1915.

Först med 1918 års fattigvårdslag blev Fattigvårdsstyrelse obligatorisk från 1919. Minst en av ledamöterna skulle vara kvinna. Kyrkoherden, och om sådan fanns, läkaren i församlingen hade rätt att utan att vara valda delta i Fattigvårdsstyrelsens förhandlingar.

Från 1945 med namnet Fattigvårdsnämnden.

Arkivseriens namn

Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning

Protokoll	A 1	1922-1951	2	
Socialregister	D 1	1937-1951	1	
Personakter	D 2	1931-1939	1	
Korrespondens	E 1	1920-1947		se F 1 : 1
Samlingsvolym	F 1	1870-1942	1	korrespondens, statistik mm
Fattigvårdsutredningar	F 2	1929-1945	1	
Huvudböcker	G 1	1924-1951	1	
Kassaböcker	G 2	1924-1951	3	
Specificerade kassaböcker	G 2 a	1941-1948	1	
Verifikationer	G 3	1894-1951	7	1897-1930 saknas
Statistik	H 1	1874-1940		1874-1889 och 1930-1940, se F 1 : 1

ILSBO KOMMUN

Hälsovårdsnämnden

Historik

Då kommunerna infördes 1863 fördes Sockennämndens tillsyn över den allmänna hälsovården över till Kommunalnämnderna på landsbygden.

Nämnden fick i närvaro av provinsial- eller distriktsläkaren handha ärenden om hälso- och sjukvård.

Från 1920 införs Hälsovårdsnämnder i landskommuner. Särskild Hälsovårdsnämnd behövde dock inte tillsättas, utan Kommunalnämnden kunde även i fortsättningen ha hand om hälsovårdsfrågor. På de landskommunala Hälsovårdsnämndernas ansvarsområde låg bland annat att se till att avloppen fungerade, att sunda bostäder fanns för alla invånare i kommunen och att, om det gick att ordna, ge invånarna möjlighet till billiga varmbad.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 27/12 1919 att Kommunalnämnden även fortsättningsvis skulle utgöra Hälsovårdsnämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 10/12 1939 att välja särskild Hälsovårdsnämnd med fem ledamöter som tillika skulle utgöra Småbrukarnämnd.

Arkivseriens namn

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1940-1948	1	
Korrespondens	E 1	1934-1951	1	här även verifikationer
Kassaböcker	G 1	1940-1951	1	
Verifikationer	G 2			se E 1 : 1

ILSBO KOMMUN
Hästuttagningsnämnden**Historik**

Hästuttagningsnämnden var en kommunal myndighet som varje år skulle utse hästar och fordon för krigsmaktens behov om det skulle bli mobilisering. Lagen om anskaffande av hästar och fordon för krigsmakten trädde i kraft 1895 och 1897 bestämdes att denna nämnd skulle utses även i fredstid.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 19/10 1902 att tillsätta en "nämnd för anskaffande af Hästar och fordon för Krigsmaktens ställande på krigsfot". Fem ledamöter valdes för en tid av fem år.

1915 beslöts att Hästuttagningsnämnd med mellan tre och fem ledamöter skulle finnas i varje kommun. Ordförande tillsattes av länsstyrelsen och de övriga ledamöterna av kommunen bland personer som var förtrogna med hästuppfödning och lanthushållning.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 9/1 1916 att utse en Hästuttagningsnämnd med tre ledamöter.

1 juli 1934 upphörde kommunernas skyldighet att utse Hästuttagningsnämnd och ansvaret lades i stället på länsstyrelsen. Från 1943 återkommer emellertid Hästuttagningsnämnden som obligatoriskt kommunalt organ med huvuduppgiften att tillvarata näringslivets intressen.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN
Inkvarteringsnämnden**Historik**

Kommunal Inkvarteringsnämnd infördes 1940 men behövde bara inrättas i kommun där ett större antal personer behövde evakueras. Fattigvårdsstyrelse eller annan kommunal nämnd kunde fungera som Inkvarteringsnämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 28/4 1940 att Kommunalnämnden skulle utgöra Inkvarteringsnämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 5/1 1941 att tillsätta särskild Inkvarteringsnämnd bestående av tre ledamöter.

Nämnden upphörde genom civilförsvarslagen 1944.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN

Kommunalnämnden

Historik

Genom 1862 års beslut om de första kommunalförordningarna från 1863 blev Kommunalnämnden Kommunalstämans beredande och verkställande organ och där Kommunalfullmäktige infördes dess motsvarande. Ilsbo Kommunalstämma beslöt 28/4 1940 att Kommunalnämnden skulle utgöra Inkvarteringsnämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 5/1 1941 att tillsätta särskild Inkvarteringsnämnd bestående av tre ledamöter.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 12/2 1950 att Kommunalnämnden skulle utgöra Kristidsnämnd.

Från 1952 gick Ilsbo kommun samman med Harmångers och Jättedals kommuner i Harmångers kommun.

Arkiversiens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1917-1951	2	
Koncept till skrivelser	B 1	1928-1951	1	
Fyrktalslängder	D 1	1923	1	
Röstlängder	D 2	1914-1949		se Valnämnden F 1 : 1
Mantalslängder	D 3	1919-1939	1	1926, 1930, 1933, 1934 och 1935 saknas
Korrespondens	E 1	1928-1951	1	här även byggnadstillstånd 1949-1951
Kommunens fastigheter	F 1		1	åtkomsthandlingar mm
Revisionsberättelser och av Kommunalstämman granskade räkenskaper	F 2	1911-1949	1	
Huvudböcker	G 1	1891-1951	1	
Kassaböcker	G 2	1930-1951	4	
Verifikationer	G 3	1917-1951	8	
Debiterings- och uppbördslängder	G 4	1917-1945	10	

Debiterings- och uppbördslängder å pensionsavgifter	G 5	1916	1	
Restlängder och restlängdsliggare	G 6	1914-1945	1	här även skogsarielängd
Hundskatteregister	G 7	1924-1936	1	
Skogsaccislängder	G 8	1924-1940	1	
Avgiftsförteckningar jämlikt pensionsförsäkringslagen	G 9	1914-1936	2	

ILSBO KOMMUN
Kommunalstämman**Historik**

Genom beslut 1862 trädde de första kommunalförordningarna i kraft från 1863 vilket innebar att Sockenstämman ersattes av Kommunalstämman och Kyrkostämman varvid man skiljde den borgerliga och den kyrkliga kommunen åt. Den borgerliga kommunen skulle ledas av en Kommunalnämnd och den kyrkliga av ett Kyrkoråd.

Kommunalstämman skulle fatta beslut i alla kommunala frågor som inte rörde kyrkan eller skolan. 1919 blev Kommunalfullmäktige obligatorisk i alla landskommuner som hade mer än 1 500 invånare och från 1938 i kommuner med mer än 700 invånare.

I kommuner med Kommunalfullmäktige inskränktes Kommunalstämman verksamhet men försvann inte helt förrän från 1955 då Kommunalfullmäktige blev landskommunernas högsta beslutande organ.

Ilsbo kommun hade aldrig Kommunalfullmäktige.

1946 beslöt Riksdagen om ny kommunindelning som skulle innebära att kommuner som hade alltför litet invånarantal och ett alltför otillräckligt skatteunderlag för att på ett ändamålsenligt sätt kunna driva en kommunalförvaltning sammanfördes till större enheter. Länsstyrelsen upprättade preliminärt förslag till ny kommunindelning i länet. Efter yttranden från landstinget, de berörda kommunerna och olika experter upprättades ett slutligt förslag över vilket Kammarkollegiet avgav förslag till Regeringen som sedan meddelade beslut länsvis. Reformen trädde i kraft 1/1 1952 och innebar bland annat att Ilsbo kommun gick samman med Harmångers och Jättendals kommuner i Harmångers kommun.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

Protokoll
Korrespondens

A 1	1878-1951	5
E 1	1934-1938	1

ILSBO KOMMUN
Kristidsnämnden**Historik**

Genom lagen "om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m m föranledda arbetsuppgifter" 1939 fick Kungl Maj:t vid krig eller krigsfara ålägga kommun att inrätta Kristidsnämnd. Länsstyrelse beslutade om Kristidsnämndens verksamhetsområde och kunde besluta om avvikelser från gällande kommunindelningar. I stället för en Kristidsnämnd i varje kommun kunde kommunala kristidsförbund bestående av flera kommuner införas.

Med lagen om Kristidsnämnder 1939 blev Kristidsnämnder obligatoriska i kommunerna från 20 september 1939. Till Kristidsnämndernas uppgifter hörde dels att följa det som de centrala kristidsmyndigheterna och kristidsstyrelserna beordrade dem, vilket bland annat innebar att inventera varor och förnödenheter i kommunen, utdela ransoneringskort med mera. Kristidsnämnderna skulle även på eget bevåg vidta åtgärder för att lindra tidens (kristidens) verkningar i kommunen.

Kristidsnämnderna bestod av minst två och högst åtta ledamöter. Ordförande utsågs av Kristidsstyrelse och kommunen utsåg övriga ledamöter. Ilsbo Kommunalstämma utsåg 15/10 1939 en Kristidsnämnd bestående av tre ledamöter.

Från 1950 behövde kommunerna inte längre tillsätta särskild Kristidsnämnd. Arbetsuppgifterna kunde i fortsättningen vid behov tas om hand av annan kommunal nämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 12/2 1950 att Kommunalnämnden skulle fullgöra de uppgifter som ankom på Kristidsnämnden.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

Dagböcker	C 1	1941-1949	1
Kortjournaler	D 1	1943-1949	1
Förteckningar över meddelade slaktlicenser	D 2	1943-1946	1
Kassaböcker	G 1	1942-1949	2
Verifikationer	G 2	1945-1949	1

ILSBO KOMMUN

Livsmedelsnämnden

Historik

Sedan första världskriget brutit ut fick kommunerna under hösten 1914 rätt att inrätta Livsmedelsnämnder. Trycket på kommunerna att inrätta dessa nämnder blev med tiden allt hårdare. Under 1915 anmodade jordbruksdepartementet länsstyrelserna att uppmuntra landets städer och kommuner att inrätta Livsmedelsnämnder. I mindre kommuner kunde dock Kommunalnämnd eller annan myndighet fungera som sådan nämnd.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 6/2 1916 att ej tillsätta särskild Livsmedelsnämnd utan Kommunalnämnden skulle utgöra sådan.

Livsmedelsnämnderna blev emellertid inte obligatoriska förrän 22 juli 1917. Enligt den nya förordningen skulle det i varje kommun finnas en Livsmedelsnämnd som skulle sköta den offentliga regleringen av livsmedelsförbrukningen och ha tillsyn över den allmänna hushållningen med livsmedel.

Livsmedelsnämnden skulle bestå av ordförande och minst två ledamöter. Ordförande tillsattes av Livsmedelsstyrelsen och ledamöterna av kommunen. Ordförande och ledamöterna skulle, enligt förordningen, sökas bland dem som hade kunskap om produktion av livsmedel, handel och även om de mindre bemedlades levnadsförhållanden. Val till Livsmedelsnämnderna skulle hållas senast 20 augusti 1917, varefter dessa omedelbart startade sin verksamhet och då tog över samtliga arbetsuppgifter kring livsmedelsreglering från andra myndigheter inom kommunen.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 8/7 1917 att tillsätta särskild Livsmedelsnämnd och utsåg sex ledamöter på obestämd tid.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 12/8 1917 att utse en Livsmedelsnämnd med två ledamöter för en tid av ett år.

Livsmedelsnämnderna upphörde 31/12 1920.

Arkivseriens namn

**Seriens
signum**

Tid

**Antal
volymer**

Anmärkning

ILSBO KOMMUN
Nykerhetsnämnden

Historik

Enligt lagen om behandling av alkoholister 1913 kunde den som var hemfallen åt dryckenskap dömas till alkoholistanstalt. Ansökan om intagande på dylik anstalt skulle avgöras av den enligt samma lag införda Nykerhetsnämnden. Om inte särskild Nykerhetsnämnd infördes i kommunen skulle frågorna avgöras av Fattigvårdsstyrelsen. Lagen om behandling av alkoholister trädde i kraft 1 augusti 1916.

Med tiden fick Nykerhetsnämnderna fler uppgifter vid sidan om ingripandet mot alkoholister; förbjuda försäljning av alkoholhaltiga preparat om det visade sig att dessa missbrukades, försäljning av pilsnerdricka och försäljning av rusdrycker.

1 juli 1931 ersattes 1913 års lag om behandling av alkoholister av en ny alkoholistlag.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 27/12 1935 att Kommunalnämnden skulle utgöra Nykerhetskommitté.

Arkivseriens namn

**Seriens
signum**

Tid

**Antal
volymer**

Anmärkning

Protokoll

A 1

1934-1951

2

Korrespondens

E 1

1934-1948

1

Sprit-tilldelning och motbok

F 1

1931-1948

1

anhållan och yttranden

Körkortstillstånd

F 2

1931-1948

1

ILSBO KOMMUN
Odlingsnämnden**Historik**

Under första världskrigets kristid fick statens Odlingskommitté i uppdrag att leda åtgärderna för ökad produktion av livsmedel. Inom varje hushållningssällskap förvaltningsutskott tillsattes ett odlingsråd och under dessa i varje landskommun en Odlingsnämnd att med råd och dåd främja nyodlingar, avdikningar och andra jordförbättringar samt att övervaka jordbrukets behöriga skötsel.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 21/7 1918 att välja ytterligare tre ledamöter till Odlingsnämnden utöver de tre som tidigare valts av jordbrukare i Ilsbo socken vid utlyst sammanträde 12/5 1918.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymr****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN

Pensionsnämnden

Historik

Pensionsnämnderna tillkom 1 september 1914 då lagen om pensionsförsäkring delvis trädde i kraft. Varje socken på landet utgjorde enligt den ett pensionsdistrikt. I pensionsdistriktet skulle det finnas en Pensionsnämnd. Nämnden skulle bestå av ett jämnt antal ledamöter, dock högst sex jämte ordförande. Ordföranden utsågs av Länsstyrelsen och övriga ledamöter av Kommunalstämman eller Kommunalfullmäktige. Till Pensionsnämndens uppgifter hörde dels att övervaka lagen om pensionsförsäkring, dels att pröva pensionsansökningar. Med tiden fick även Pensionsnämnden handlägga ärenden enligt lagen om särskilda barnbidrag till änkers och invaliders barn och lagen om barnpensioner. På central nivå fanns Pensionsstyrelsen som bland annat hade rätt att utse ombud som skulle delta i Pensionsnämndernas arbete. I och med att dessa ombud hade rätt att anföra besvär över Pensionsnämndens beslut kom den reella beslutsrätten i pensionsfrågor att ligga hos Pensionsstyrelsen. Ilsbo Kommunalstämma tillsatte 17/8 1913 en Pensionsnämnd med fyra ledamöter.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Protokoll	A 1	1914-1939	2	
Förteckningar över pensionstagare	D 1	1914-1946	1	
Pensionsansökningar	F 1	1916-1935	1	med bilagor

ILSBO KOMMUN
Skogsaccisfonden**Historik**

Enligt lagen om skogsaccis och virkestaxering 1912 skulle för avverkat virke till den kommun där skogen var belägen erläggas en avgift, benämnd skogaccis. Där skogsaccismedlen inte kom till användning för kommunala och kyrkliga behov skulle dessa medel avsättas till en särskild skogsaccisfond som förvaltades av Kommunalnämnden.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Kassaböcker	G 1	1929-1951	1	
Verifikationer	G 2	1929-1951	1	

ILSBO KOMMUN
Skogsvårdskommittén**Historik**

Enligt förordning angående skogsvårdsstyrelser som följde 1903 års lag angående vård av enskildas skogar kunde inom kommun, som så önskade, tillsättas en Skogsvårdskommitté med tre ledamöter, vilka utsågs på tre år, varav en utsågs av Skogsvårdsstyrelsen och de övriga två av Kommunalstämman.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 28/12 1904 att tillsätta en Skogsvårds-kommitté med två ledamöter valda på tre år.

Enligt förordning angående skogsvårdsstyrelser som följde 1923 års skogsvårdslag skulle inom kommun, som så önskade, eller där Skogsvårdsstyrelsen så påfordrade, tillsättas en Skogsvårdskommitté med minst tre ledamöter, vilka utsågs på tre år, varav en utsågs av Skogsvårdsstyrelsen och de övriga av Kommunalstämman. Skogsvårds-kommittén var skyldig att lämna meddelanden och uppgifter rörande skogsvården till Skogsvårdsstyrelsen. Detta upprepades i 1941 års förordning angående skogsvårdsstyrelser.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 27/12 1931 att ej utse någon Skogsvårds-kommitté för den kommande treårsperioden.

I 1948 års skogsvårdslag fanns inte längre Skogsvårdskommittéerna.

Arkivseriens namn**Seriens
signum****Tid****Antal
volymer****Anmärkning**

ILSBO KOMMUN
Skolrådet

Historik

Genom beslut 1862 trädde de första kommunalförordningarna i kraft från 1863 vilket innebar att Sockenstämman ersattes av Kommunalstämman och Kyrkostämman varvid man skiljde den borgerliga och den kyrkliga kommunen åt. Kommunalstämman skulle fatta beslut i alla kommunala frågor som inte rörde kyrkan eller skolan. Ansvaret för skolan övertogs inte av den borgerliga kommunen 1863, utan uppgiften ansågs fortfarande vara en angelägenhet för den kyrkliga församlingen.

I varje församling skulle finnas ett Skolråd under ledning av prästen.

Från 1931 skulle de lands- eller stadskommuner som sammanföll med skoldistrikt och som hade fullmäktige ta över skolfrågorna och inrätta en Folkskolestyrelse.

Ilsbo kommun hade aldrig Kommunalfullmäktige varför skolornas verksamhet låg kvar hos Kyrkostämman och dess Skolråd fram till kommunen från 1952 gick samman med Harmångers och Jättendals kommuner i Harmångers kommun.

Skolrådets protokoll och vissa andra handlingar finns i Ilsbo Kyrkostämmas arkiv i Landsarkivet.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Koncept till avgående skrivelser	B 1	1897-1944	1	statistiska uppgifter
Huvudböcker	D 1	1885-1919	1	
Barnförteckningar	D 2	1915-1951	2	
In- och utskrivningsböcker	D 3	1922-1948	2	Hoglands skola
Examenskataloger	D 4	1866-1916	2	se även D 5
Dagböcker	D 5	1894-1953	11	här även dagböcker med examenskataloger

1916-1929

Inventarieböcker	D 6	1904-1948	1	
Korrespondens	E 1			se F 1
Samlingsvolym	F 1	1915-1951	2	korrespondens, organisationsplaner, reglementen, hälsokort, skolbiblioteket mm
Huvudböcker	G 1	1923-1951	2	
Kassaböcker	G 2	1918-1951	3	även skolkökets 1944
Specificerade kassaböcker	G 2 a	1930-1949	2	
Verifikationer	G 3	1930-1951	2	1932-1934, 1936-1938 och 1940-1950 saknas
Kontraböcker och rekvisitioner	G 4	1938-1950	1	

ILSBO KOMMUN

Valnämnden

Historik

Genom 1909 års lag om val till riksdagen delades landet in i 56 valkretsar för val till andra kammaren. Inom varje valkrets bildade varje kommun ett eller flera valdistrikt. I varje valdistrikt på landet inrättades en Valnämnd som hade till uppgift att vara valförrättare. Valnämnden skulle bestå av fem personer bosatta inom valdistriktet. Ordföranden tillsattes av Länsstyrelsen och de övriga fyra ledamöterna förordnades av Kommunalstämman.

Ilsbo Kommunalstämma utsåg 19/3 1910 en Valnämnd med fyra ledamöter.

I och med 1920 års lag om val till riksdagen skulle även val till kommuner och landsting förrättas av Valnämnden. I den kommunala vallagen 1930 fanns liknande bestämmelser.

Från 1910 tillhandahöll Valnämnden röstlängder för val till andra kammaren och från 1921 gemensamma röstlängder till riksdags- och kommunalval. Längderna upprättades i två exemplar. Ett av exemplaren användes för val till riksdagens andra kammare och det andra för val till kommuner och landsting.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Röstlängder	D 1	1914-1949		se F 1 : 1
Korrespondens	E 1	1934-1950		se F 1 : 1
Samlingsvolymer	F 1	1914-1952	1	korrespondens 1934-1950, valprotokoll, statistik, röstlängder 1914-1949, personuppgifter 1938-1952

ILSBO KOMMUN

Överförmyndaren

Historik

Enligt 1845 års förordning om tillsyn över förmyndare skulle på landet förmyndarräkenskaper kontrolleras av häradsrätten.

Ilsbo Kommunalstämma beslöt 28/12 1908 att utse en god man att granska förmynderskap från 1909 och fyra år framåt.

Granskningen av förmyndarna övertogs från 1925 av Överförmyndare som tillsattes av kommunerna. Förmyndarnas förvaltning av de omyndigas tillgångar skulle med ledning av insända förteckningar granskas av Överförmyndaren.

Ilsbo Kommunalstämma valde 27/12 1924 Överförmyndare på fyra år från 1925.

Enligt föräldrabalken 1949 skulle Överförmyndaren ha tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. I stället för en Överförmyndare kunde en kommun inrätta en Överförmyndarnämnd.

Arkivseriens namn	Seriens signum	Tid	Antal volymer	Anmärkning
Förmynderskapsböcker	D 1	1909-1953	1	se F 1 : 1
Korrespondens	E 1	1937-1953		se F 1 : 1
Samlingsvolymer	F 1	1903-1953	1	här även D 1 och E 1, årsräkningar 1931-1941, domar 1930-1958 mm